

2000-03-01

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา)

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

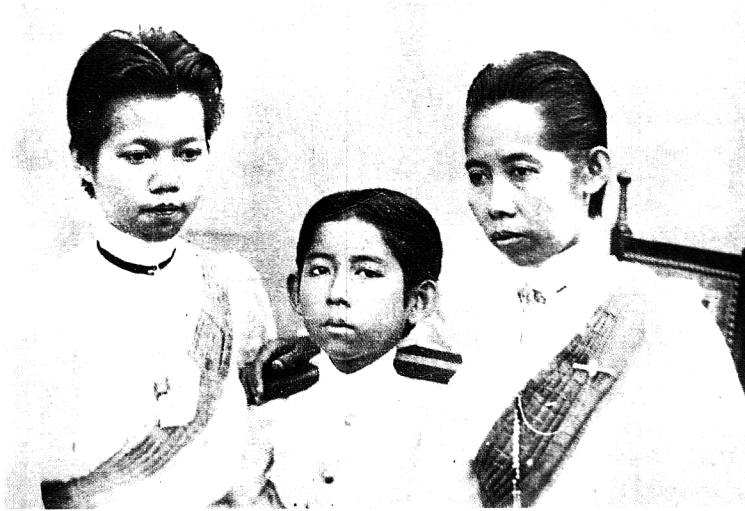
Recommended Citation

(2000) "สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา)," *Jamjuree Journal*: Vol. 4: Iss. 1, Article 3.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.4.1.3

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol4/iss1/3>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา ได้ทรงรับพระอิสริยยศอันสูงยิ่งในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ คือได้รับสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา บรมราชเทวี ดำรงตำแหน่งพระอัครมเหสี เป็นที่เคารพยกย่องแก่บรรดาฝ่ายในทั้งปวง ตลอดเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งพระอัครมเหสี ได้ทรงปฏิบัติพระราชกิจสนองพระคุณพระบาทสมเด็จพระบรมราชสวามีด้วยพระอุตสาหวิริยะอันยั่งยืน ประกอบด้วยพระสติปัญญาอันเฉลียวฉลาด ดำรงพระองค์อยู่ในธรรมะอันควรเสมอมาเป็นที่ต้องพระราชอัธยาศัยอย่างยิ่ง บรรดาข้าราชการบริพารทั้งหลายทั้งฝ่ายหน้าและฝ่ายในก็

ตระหนักในพระจริยาวัตรของสมเด็จพระบรมราชเทวีเป็นอันดีว่า ทรงเป็นผู้มีน้ำพระทัยอันโอบอ้อมอารีแก่ชนทุกชั้น และมีพระกิริยามารยาทอันละมุนละไม สมกับที่ทรงเป็นสุขุมลชาติราชกัญญาอันสูงส่ง นับว่าได้ทรงปฏิบัติพระองค์ด้วยดีเรื่อยมา ตั้งแต่ยังทรงเป็นพระราชธิดาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ประการหนึ่ง และทรงเป็นพระอัครมเหสีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า (พระองค์เจ้าสว่างวัฒนา)

สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรมราชเทวี ทรงมีพระราชโอรส และพระราชธิดาหลายพระองค์เท่าที่ปรากฏพระนามต่อ มามีดังนี้ คือ

๑. สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร
๒. สมเด็จพระเจ้าฟ้าสมมติวงศวิโรทัย กรมขุนศรีธรรมราชธำรงฤทธิ์
๓. สมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงวไลยอลงกรณ์ กรมหลวงเพชรบุรีราชสิรินธร
๔. สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลodayเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์
(สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก)

ในบรรดาพระราชโอรส และพระราชธิดาที่กล่าวพระนามมานี้ พระราชโอรสองค์ใหญ่คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ได้รับสถาปนาเป็น “สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร” (Crown Prince) องค์แรก มีพระอิสริยยศเสมอ พระมหาอุปราช ทรงศักดินา ๑ แสนไร่ เมื่อ พ.ศ.๒๔๒๙ เพราะได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เลิกตำแหน่งพระมหาอุปราช หรือกรมพระราชวังบวรฯ เสีย เพื่อความเหมาะสมเรียบร้อย ในการสืบสันตติวงศ์ ตามแบบอารยประเทศ ในยุโรป

สมเด็จพระศรีสวรินทิราฯ เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๔๙๔